

PIKKU-
NOEL
JA
TOINEN
AIKA

RIITTAHANNELEPÖLLÄNEN

Pikku-Noel ja toinen aika

© 2019 Riitta Pöllänen
Taitto ja kansi: Books on Demand
Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi
Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa
ISBN: 978-952-80-7659-9

Pikku-Noel ja toinen aika

Esipuhe

Elämisen taitojen oppimista. Sellaisesta tarinoin tässä pikkuruisessa isoäiti-lapsenlapsi-kirjassani.

Päähenkilö, Pikku-Noel, asuu ranskalais-kenialaisen äitinsä ja suomalaisen isänsä kanssa Pariisin keskustassa suuren puiston kupeessa. Kuusivuotiaan elämä saa yhtäkkiä käänteitä. Kansainvälisestä ja monikulttuurisesta yhteisöstä hän muuttaa isoäitinsä luo Suviniemeen, järven rannalle keskelle ikimetsää. Musiikkileikkikoulu vaihtuu luonnon ääniin ja äänettömyyteen, lastenteatteri tähtitaivaan ihmettelyyn. Eläintarhan lajikirjon sijaan tiiraillaan lintulautojen vieraita ja tulkitaan lumijälkiä. Lähipiiriin kuuluvat nonnan lisäksi Koivuhaan maatilalla isäntäväki, Hertta ja Arttu.

Nonnan, Hertan ja Artun vuorovaikutus Pikku-Noelin kanssa on tasavertaista. Aikuiset herkistyvät lapsen viesteille ja perustelevat omat vastauksensa. He eivät puhu hänelle ylempää, eivät välinpitämättömästi, eivätkä jätä häntä huomiotta. Kielto ei ole määräilevä ”ei”, vaan merkityksellinen kannanotto. Ehdottomia sääntöjä ei ole monta, mutta niistä ei livetä. Aikuinen on vakaa ja turvallinen vastuunkantaja.

Sanat ja teot peilaavat toisiaan. Onttojen hokemien sijaan nonna elää arvojensa esimerkkinä. Luonnon herkut korvaavat karkit ja onkireissut videopelit. Kirpputorit huojentavat rahapulaa, ja kierrätys on itsestäänselvyys. Naapurin maatilalla eläinten hyvinvointi on yrityksen ytimessä. ”Onnellisen kanan muna maistuu kesäpäivältä.” Pieni teko on polku valtavyölle.

Tunteet maustavat elämän. Suviniemessä mitään tunnetta ei peitellä eikä hävetä. Nonna ottaa kärsivällisesti vastaan Pikku-Noelin purkaukset, mutta ei alistu lapsen pompotteluun. Pikku-Noel ei tyrannisoi. Tunneryöppy ei koskaan saa vahingoittaa ketään eikä mitään. Kielteisen tunteen viestiessä muutoksen tarpeesta myönteinen tunne on elinvoima. ”Ilonhippunen etsitään joka päivä, vaikka se on joskus salapoliisityötä.”

Siemeniksi kylvän tarinoihin jokaisen isoäidin vanhoja viisauksia. Lapsen paras paikka on aikuisen syli. Yhteisöllisyyttä rakennetaan toista arvostavalla käytöksellä. Kiusaamiseen puuttuminen velvoittaa jokaista. Uhkarohkeus on tyhmyyttä, tapaturmia voi ja tulee ehkäistä. Maailman tärkeimmät sanat ovat kiitos ja anteeksi.

Ihmisenä olemisen opettelua. Sitä on tämä kirja. Ja sitä on koko elämä on.

Sisällysluettelo

Esipuhe	5
Matka	9
Suviniemi	12
Metsäretki.....	14
Jouluvalmistelut	16
Jälkiä lumessa.....	19
Vieraita lintulaudalla	20
Kiikari	22
Kevään merkit.....	23
Kesäasukkaat	25
Pölkkypiiri	27
Kalakaverit	30
Rokko	32
Kirjeet	34
Yökylään	36
Örrimörri	38

Matka

Pilvet itkivät Pariisissa puiston yllä. Pikku-Noel nojasi kyynärpäillään keittiön ikkunasyvennykseen nähdäkseen vielä kerran lammen ja sorsat, mutta tiuha pisarointi himersi maiseman. Vesinorot liruivat lasia pitkin kuin vuoripurot laaksoon. Joka aamu hän oli tepsuttanut tervehtimään lintuja, mutta tänään siihen ei ollut aikaa. Tänään kaikki muuttuisi hänen elämässään. Tänään hän muuttaisi nonnan luo Suomeen, kauas metsän keskelle.

Nonna oli tullut hakemaan Pikku-Noelin. He ajoivat taksilla lentokentälle, joka oli Pikku-Noelille tuttu. Hän oli useita kertoja käynyt saattamassa isää. Isä oli kertonut, että lentokoneiden koti oli nimetty Ranskan entisen presidentin mukaan. Hän itse, Pikku-Noel, oli saanut nimensä joulun mukaan. Hän oli iloinen nimestään.

Pikku-Noel oli syntynyt jouluaatonaattona. Hänellä oli ollut niin hoppu tulla vanhempiansa joululahjaksi, ettei ollut malttanut kasvaa tarpeeksi äidin masussa. Sen vuoksi hän näki huonosti ja joutui käyttämään silmälasia. Isä lohdutti, että kasvaessaan Pikku-Noel näkisi silmälasiansa läpi salaisuuksia, joita kukaan toinen ei näkisi. Se kuulosti jännittävältä.

Lentokoneessa isän työtoverit piipahtelivat kysymässä hänen toiveitaan. Onko Sinulla kylmä? Haluatko juotavaa? Pikku-Noel sai lahjaksi palapelin, jonka kuvassa lentokone nousee ilmaan. Isona hän haluaa lentokapteeniksi isän tavoin. Se on hänen salainen unelmansa.

Lennon jälkeen Pikku-Noel ja nonna odottivat matkustajahallissa matkatavaroitaan. Oikeastaan ne olivat Pikku-Noelin matkatavaroita. Nonnalla oli kaulan yli pujotetun pussukan lisäksi vain ryppyinen musta nahkakassi. Pehmeän laukun sai sullottua istuimen alle. Pikku-Noel tiesi, että matkustajien turvallisuuden takia on välttämätöntä noudattaa ohjeita. Jos lentokone joutuisi ilmavyöryteeseen, niin hyllyluukut voisivat aueta. Silloin liian raskaat laukut rojahtaisivat ihmisten päälle. Isä oli selittänyt. Pikku-Noelilla oli ikävä isää, ja kyynel jo tirkisteli toisesta silmänurkasta.

Juuri silloin valtava oranssinkeltainen matka-arkku liukui seinäaukosta mustia kumiliuskoja heiluttaen. ”Tuo on minun”, Pikku-Noel kiljahti. Kaikki matkustajat huomasivat Pikku-Noelin ja laukun. Niin suurta ja kirkasväristä laukkua

ei ollut koko hallissa. Nonna sai kahvasta tukevan otteen, ja vyörytti arkun matkatavarakärrtiin. Omistajan hän kippasi tavaroidensa päälle istumaan, ja sitten lähdettiin.

Nonnan kulkupeli löytyi helposti parkkitalosta. Se hehkui muiden autojen välistä tulenpunaisena rottelona. Pikku-Noelin laukku nakattiin Jeepin takaosaan. Hän itse sai istuutua tyynykasan päälle etupenkille nonnan viereen. Äidin ja isän kanssa matkatessaan Pikku-Noel ei koskaan saanut istua etupenkillä. Hän tunsi häivähdyksen ylpeyttä. Turvavyöt sitoivat väsyneen matkaajan lampaan-taljojen sisään, ja moottorin tasainen surraus tupsahdutti uneen.

Pikku-Noel heräili ja ihmetteli, missä oli. ”Hyvää iltapäivää Noel”, nonna sanoi vilkaisten hymyillen olkapäänsä yli. Nonnan pikimustat pyöryläiset silmälasit ja hopeinen sänkitukka toivat pöppöroisen pojan mieleen velhon, jonka hän oli nähnyt tarhan elokuvakerhossa. ”Kohta pidetään tauko, ja saat maistaa maailman maistuvimpia korvapuusteja.”

Nonnan lupaama kahvila oli harmaista pyöröhirsistä rakennettu. Lankkupöydät olivat niin jykeviä, että tarvitaan varmasti koko talon väki niitä siirtämään. Uunista otettu höttöinen pulla, jonka päällä oli kosolti sokerirakeita ja sisällä tuhdisti kanelia, suli suussa maitokaakaon saattelmana. ”Namia”, asiakas arvioi makua.

Parin tunnin ajomatkan jälkeen nonna kurvasi Jeepin ruohottuneelle hiekkatielle. Tie oli niin kapoinen, että toinen auto ei olisi mahtunut ohi. Tuuheat kuuset kasvoivat rivissä toisella puolella, kuin toisiaan kädestä pitäen. Toisella puolella loisti okrankeltainen viljapelto. Nonna kertoi, että pulleita tähköpäitä kannattelevat korret kootaan lyhteiksi ja annetaan talviruuaksi pikkulinnuille.

”Tervetuloa Suviniemeen, Noel”, nonna toivotti ja sammutti moottorin. Hän napsautti turvavyöt auki ja töytäisi Jeepin oven selkoselleen. Pikku-Noel hypäsi pihamaalle ja tuijotti lumoutuneena ympärilleen. Mitään niin ihmeellistä hän ei ollut koskaan nähnyt.

Pikku-Noel muuttaa Pariisista nonnan, isoäitinsä luo Suviniemeen, ikimetsän keskelle suuren järven rannalle. Vanhempansa äkisti menettänyt poika haltioituu luontoretkestä, vuodenaikojen seuraamisesta ja eläinten tarkkailusta. Lähipiiriin kuuluvat maatalon isäntäpari Hertta ja Arttu sekä kesäasukkaat Verner ja Valtteri Pekko-isänsä kanssa.

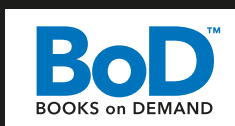
Kirja käsittelee tunteiden merkitystä, ystävyyden voimaa ja luontoelämyksiä, riidan sovittelua sekä sairauden ja kuoleman hyväksymistä. Tarinat auttavat kertomaan vaikeista asioista lapselle tai ottamaan puheeksi askarruttavia kysymyksiä. Uusia näkökulmia avautuu lapsen kohtaamiseen.

Kirja tehtävineen sopii aikuisen ja esikoulu – alakouluikäisen lapsen yhdessäoloon päiväkodissa, kerhossa ja isovanhempien luona. Aikuisen ääneen luettaviksi tarkoitetuissa tarinoissa vanhoja viisauksia välitetään perinnöksi uusimmalle sukupolvelle.

Ostamalla autat! Kirjailija lahjoittaa oman palkkionsa – lakisääteisten kulujen jälkeen – tyttöjen koulutukseen maailman köyhimmissä maissa.

9 789528 076599

ISBN: 978-952-80-7659-9 www.bod.fi